

מבוא לאסתטיקה

שיעור ב.א. – 3 שעות שבועיות; יום ה' 10-1

שאלות הנוגעות לחושים, ליפה, ולאומנות נידונו על ידי הפילוסופיה מראשיתה. אך לתחום העוסק בשאלות הללו אין מקום של בטח בין שאר הנסיכויות הפילוסופיות; ופילוסופים רבים, גם היום, רואים באסתטיקה תחום נחות, אשר ספק אם יש לו תרומה חיונית לפילוסופיה. טעם עיקרי לכך הוא יחס של זלזול במה שאינו תבוני אלא חושני, וחשש שהעיסוק באומנויות מנוגד למחויבות הפילוסופית לתבונות. בחינה היסטורית של התחום מוצאת בו שאלות שונות מהותית זו מזו, שהן קרובות מאוד ולעיתים מסופחות אל תחומי מחקר אחרים. העיסוק בתפיסה חושית, למשל, קרוב במיוחד לפילוסופיה של הנפש, ומטופל גם על-ידה. ואילו שאלות על מהותן של האומנויות נידונות גם על ידי תיאורטיקנים של האומנויות השונות, כמו גם על ידי אנשי תולדות האומנות. אנו נתמקד בתקופה בה האסתטיקה הפכה לתחום עצמאי וחשוב בפילוסופיה, התורם תרומה חיונית להבנת שאלות פילוסופיות יסודיות. במיוחד נתמקד בעיסוק הפילוסופי באומנות, ובניסיון להבין את מקומה המיוחד בחיים האנושיים. דיוננו יתמקד בשלושה הוגים, עמנואל קאנט (1724-1804), פרידריך שילר (1759-1805), וג.ו.פ. הגל (-1770) (1831). הגותם של הפילוסופים הללו היא הבסיס לכל דיון מודרני באסתטיקה בכלל, ובפילוסופיה של האומנות בפרט. היא מהווה גם רקע חיוני למחשבה תיאורטית על האומנויות השונות (אומנות חזותית, אומנויות המילה, ואמנויות הבמה).

חובות השיעור: קריאה והשתתפות בכל השיעורים. עבודת סוף הסמסטר.